

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuulemistilaisuus 8.5.2025

Hannu Kiviranta
Tutkimusprofessori

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

7.5.2025

THL:n kannattaa esitettyä muutosta

- **Parempi varautuminen ja valmius:** Esitys parantaa varautumista ja valmiutta häiriötilanteisiin ja kriiseihin luomalla lainsäädäntöön rakenteet päätöksenteolle ja resurssien nopealle käyttöönotolle
- **Yhteiskunnallinen resilienssi:** Parantamalla toimintamahdollisuuksia ilman valmiuslain toimivaltuuksia kehitämme yhteiskunnan resilienssiä hybridivaikuttamisen suhteen, lieventäen vihamielisen toimijan mahdollisuuksia vaikuttaa

THL:n ja tulosohjattavien yksiköiden rooli osana valmiuden ja varautumisen rakenteita

- **Tilannekuva ja päätöksenteko:** THL muistuttaa, että ehdotettu uusi pykälä 50 c § 1 momentin 4 kohta tukee THL:lle säädettyä tehtävää tilannekuvatiedon keräämisestä hyvinvointialueilta, Helsingin kaupungilta ja HUS-Yhtymältä.
- **Datapohjainen ja yhtenäinen tilannekuva:** THL käynnistää datapohjaisen tilannekuvatoiminnon vuoden 2025 aikana ja jatkaa sitä STM:n osoittamin resurssein. Yhtenäinen ja jaettu tilannekuva mahdollistaa häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallinnan sekä kansallisen johtamisen.
- **THL:n asiantuntijarooli**: Hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksissa tulee huomioida THL:n kansallinen asiantuntijarooli tartuntatautien torjunnassa ja poikkeusoloissa.
- **THL:n tulosohjattavat yksiköt:** Valtion lastensuojeluyksiköt, valtion mielisairaalat ja Vankiterveydenhuollon yksikkö ovat keskeisiä erityispalvelujen tuottamisessa ja valtakunnallisina asiantuntijoina, jotka on huomioitava osana kansallista valmiuden ja varautumisen rakennetta.